

AMERIKANSZKI Szlovenscov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
Telephone 2940

NAPREJPLACSLA CEJNA:	SUBSCRIPTION RATES:
Na cejlo leto	\$2.00
V Jugoszlávijo	\$3.00
For one year	\$2.00
For Jugoslavia	\$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Pogrouzo sze je eden bremenszki hajou na blíži Liberty Statua

Hajouva personsztvo, 44 lüjdí, sze vu szlejdnyoj minuti obránil. — Velka neszreca vu meglom vrejmeni.

Z-New Yorka glászijo: — Nabílci Liberty szobora sze je velka neszreca zgodila premiounesi osetrtek vecsér. Dvá bremenszkiva hajouva, steriva szta z-pazlivosztov plavala vu velkoj megli, szta sze vklíper vdaril.

Te eden je Southern Pacific Steamship kompanije El Sol iména hajou, te drújgi pa American Diamond Line-a Sac City iména hajou bio. Csi gli szta hajouva szploj pomali slávkuipdárjenye je záto nesmernon bilou.

El Sol sze je vu krátki minutaj pogrouzo i za szebom je odneszo za millio dollárov vrejdnosztai naklajena.

Sac City-i sze je po velkoj zsmesavi poszresilo nazáj pri pleziti vu broad, gde je vyzvázao. El Sol sze je vu 50 fuszov globocíni pogrouzo, steroga personsztvo, 44 lüjdí sze je vu zádnyi momentaj poszresilo obrániti od zalezanya.

Odati sze scseli New York drzsélo

Doli sze príjali ednoga svindla ra z-zsenouvréd vu Montrealli, steriva szta New York drzsélo odati scsela indiánerom

Montreal, máre, 15. — Kak sze vídi escse itak jesztejo ták si lüdjé, kí szi oumorno míslijo na tou, ka naj doli kúpijo Woolworth Building ali pa Brooklyn Bridge.

Orrin J. Kellogg i zseno sze dojpríjali za toga volo, ka szta znoriti sesela eden sereg indiánerov. Odati szta sesela nyim New York drzsélo, na lehko dojplacsüvanye, pouleg malírátor.

Kellog je trno príliesno delao, podpízke je pobérao med indiánerami, indiánerje sze zavézsejo na tou, ka za gvüsnou summo prejk vzemejo New

PRINASZ ZDAJ JESZTE
SZTOLNA CIPELNA
ODAJA ZA

98c

Tej cipeli sze predetim bili po \$5.00 i escse vise. Jesztejo do 8 numere i tou sze vszi nasi dobrí rédní cipeli.

M. E. Kreidler & Sons
17 · E. THIRD STREET,
BETHLEHEM, PA.

York drzséle eden tao — ár sze zlelika poszvedoesi pred birovíjov, ka New York drzséla vu isztini indiánere dosztája.

Románszka kralica i Amerika

Isztino je meo moj szin, gda je tu pravo, ka sze amerikanci neosznovlene szvinyé.

Vu edni chicagoszki englischi novinaj je szhájalo zgornye vörzgláseny, stero je prej románszka kralica povejala med amerikanskim parádiskem potüvanyom.

Mária kralica, pred sterov sze amerikanci na koulina szpadnoli, gda sze je eti zdrzsávala, ka csi vu hurráznyivanyi glí nej, ali vu dolláraj sze bogne skrtyli amerikanci i zamejtávajoucs je za szvinyé imenüvala amerikance.

Tou lüsnö kralico, stero na okrouzsoj pouti potézsenoga i nevuesenoga románszko füdsztra na tla prevrzsenye szprevája tam domá, je britko ban-

CHICAGO, ILL.

Naznánye

Prvo Chicago-szko Vogrszko Szlovenszko Beteszne Pomágujóne Drüstvo Chicago, Ill.

Nasztávleno je vu Chicago-i 1920 leta, Novembra 14-ga, szvoje rédne gyülejse obdrzsáva vszaki mejszce prvi tork vescér ob 8 vörí vu Národnom Halli, 1802 S. Rosine Ave. Chicago, Ill.

Tou odzgoraj imenüvanoo Drüstvo rédi kotrig má 145 i gotovi pejnez má 5,901 dollár. Notrisztolejna cejna vu tou Drüstvo je: od 16 lejt do 25-ti \$1.50, od 25 do 35 \$2.50, od 35 do 45 \$3.50. Na tou Drüstvo plácsa za betezsno pomoucs 6 kédnov, na keden 10 dollárov, ino 7 kédnov na keden 5 dollárov. Mrtelnoszt plácsa 200 dollárov, eden Lemozin i Drüstvo Vejne. Za tou kotriga plácsa 1 dollár na mejszcesno plácsilo.

Tak postüvani Szlovenje glédajte, ka bodete kotriga tomi goríidoucesemi Drüstvi kak nájprvle, za stero szobi i vasoj familiji haszek vesiníte, stero je nej vees kak réd ino duznoszt za postene Szlovene.

Toga odzgoraj imenüvanoga Drüstva csesztnícke sze:

Károly Gáspár predsedník; Ballek István podsedník; Kozář Terézia 2-gi podsedník; Horváth Ballás szekretár; kí vsze Drüstvene knige szpeláva.

Atrez je 5841 S. Shilds Ave.

pri kom sze nouve kotriga tüdi lehko glászijo, tak tüdi pri sterjokli rédnöj kotrigi. Németh József penezni titkár; Mike Novák notáros.

Trusti sze: Kálmán Zsila-

vecz, Alouis Lázár, Merkl István.

Racsunovpazitellej sze:

Horváth István, Ballek János,

Tallaber János. Dveripazitel:

Balazsicz Mihály. Drüstvap-

azitel: Jakics István. Doktor je:

Dr. A. C. Halmos, 441 Fullerton Parkway, Pphone Diversey

1739.

tüvalo tou tüdi, ka szo amerikanci nej doszta ceremonije spíali z-králeszkim Nyi Velicsanszvam vu Europi "vöhodesmí" ponízni obertkanya mi, titullami i po dolláre eszi prisévo Márijo szo z-szélecsimi neprijétnimi pítanyami moleszterjali od nyénoga doná povrzszenoga betezsnoga králeszko mozsá:

"Hej, kralica, kak sze má sztári cslovek domá?"

Vu králeszkoj plemenitoszti tak obcsütno zbantüvana kralica je prej szledéese povejala na tou pitanye:

"Ali ka je-mogouese esaka- ti od ednoga táksga národa, steri szvojega országa prezidenta szamo po krsznom iméni zovéjo."

Notriprivandrajoucse zsenszke i pögarizejranje

Vu Pennsylvaniye drzséli naszkorí zacsneo notriprivandrajoucse zsenszke pögarizejra- ti, kak je zdaj edno glasenýé vodáno z-Harrisburga. Zdajnyega hípa 246,000 táksi pri- vandrajoucse zsenszkek jeszte, stope sze escse nej pörgarce i stere scséjo, naj pörgarce posztánejo.

Sal Ash Mountain, Pico, Killington i Shrewsbury bre-

gouv iména na Coolidge bre-

gouv esuporo okrsztili i zdaj

zsé — tak szi míslijo — bláj-

zseni i zadovolen bode ete ná-

rod.

Tou málo iména szpreminyá vanje de vu lejpo summo pej- nez kostalo Vermont drzséle porcijoplacsüvajoucsim, ali z- z-tóv málieskosztov sze szé- prisztójni gospodje nej briga-

HURRAH!

Vermont drzséla prebívá- ztvo, dotiesno Vermont drzséle právdedávei szo vözbodili, ka vu zdajsnyoj formi nemre budi blájzseni národ.

Tanácsivali szo sze, szvajü- vali szo sze, ka za bozso volo ka dönik falí k-blájzsenszvá, dokecs szo naszlejdnye goriprisli, ka zdajsnyega nasega drágoga prezidenta inéna esese nega okivekvesnoga na mappi.

Ali da pa szo náglo niti edne drzséle nej mogouesi bíl znou- va prekrzstti, pa ni ednoga várasa szo nej mogli goriposztaviti, tak szo pa te szpremejnoli 4 bregouv imé vu nyuovoj drzséli.

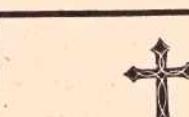
Ali da pa szo lejpo summo pej-

nez kostalo Vermont drzséle

porcijoplacsüvajoucsim, ali z-

z-tóv málieskosztov sze szé-

prisztójni gospodje nej briga-

ZAHVÁLNOSZT

Odszpodí podpízani z- zsalosztnim szrdcom povej- mo lejpo zahválnoszt vszém onim prijátelom, szpoznán- com i cejloj rodbini, ki szo na mojega pokojnoga mozsá,

doticsno ocsé szprévodi tao

vzélo pri szprévodi i vszi drüj- gi, kí szo na szprévodi tao

vzélo naj szprimlejo nasego lej- po zahválnoszt.

KORPICS MÁRIA, vdov.

i deca.

ISZKANYE
Iscsemo edno deklo za da- mánye delo. Za plácsco sze zse- zgljáma. Glászi sze lehko re- deditelszvi, 512 E. 4th Street, ali pri lásztniki, 533-35 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

NA ODAJO

Na dobrogá trzstva groszeri i butcher baota za drüjgoga dela volo je vszassi na oda- jo. Atrez sze lehko pozvej vu re- deditelszvi, 512 E. 4th St. Beth- lehem, Pa.

Csi vam je potrejno

NA LEJPE KORINE

za Gosztüvanye
za Krsztitje
za Kincsanye

i vsze drüge potrejbsine? Pridé knam, prinasz dobite lejpe, dobre i fál i veszasi.

T. M. HOGAN

KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 3209

Moski! Szpóznajte Novo Gvantno Blágo!

Za sterimi 47 lejtni zadovolni kúpcu sztojíjo

Nouvi z 2-mi Lacsami Gvanti i Zgornyi Kapútje

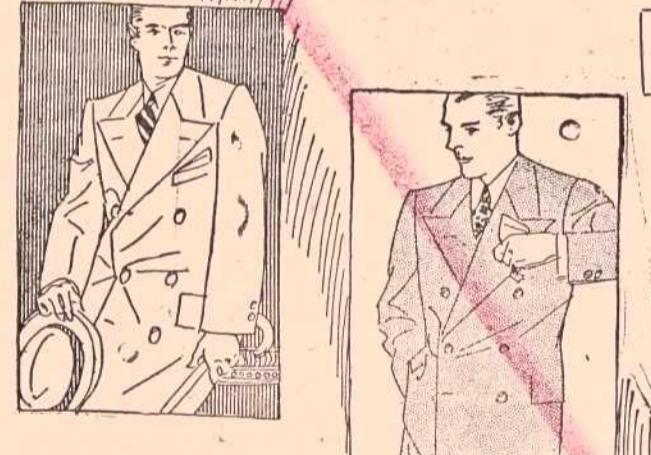
\$18	\$20	\$25
\$30	\$35	\$40
i gori do \$45		

"Refowich-ovi \$22.50 Speciálni Gvanti"
Té szi zse vszaki lehko kúpi.

Preberite szi znasega vnougoga szprotolejsnyega blága

Zadovolnoszt je Garantéana
I prisparate od \$5 do \$15.00

Refowich-ovi
Zgornyikaputje \$25.

ZA KONFIRMÁCIJO GVANTI SZO KRÉDI

REFOWICH-OVI

KOLAPOSKE ZA MOSKE

\$3.45 \$5.00 \$8.00

Pojbinszke Sapke \$1. i vise

Pojbinszke Bejle Szrakice
za Konfirmációj \$1.00 i vise

Nouvi Holsztki Nouve Strunfe Nouvi Remenje

Lejpi Szívi, Sznajzsni Zsuti i szveklo szejri

4 falate z-Pruszekom Gvant

\$8.50 \$10.00 \$15.00

i gori do \$22.50

Rávno ti príliesni Gvanti za pojbe
za Konfirmációj i za Vüzen.

Sztém idejo edne duge, ali krátké lacse

Odprejto vecsér v-Pétek Szoboto i Pondelek

Refowich's

Ta Zsiva Baota

Bethlehemszki Nájvéksi Gvantarje

Vszigdár Zavüpana Banta

BAGO CÉCAJOUCSI SENÁTOR

Preminouesi keden szo sze velki dogotki zgájali vu Washington; nej szamo tou, ka sze je 69-ti congressus szkoncsao, nego nikaj drújgo sze je tudi zgoudilo vu Szenátusi. Pri razprávlyani ednoga porácsanya — eto pout je nej znamenito, pri kaksega porácsanya razprávlyani — obádva pártasza vu velkom boji sztalá medszebom, ní eden je nej seseo popüssti i te eden, je ono ne navádno rozsjé nūca, ka je nej piústo na voutanye prineszti, nego je guesao, guesao, zniesiti je seseo z-guesom ono porácsanya, minalo je zse pounouci, ali itak szo sze namerili govornecke, steri szo formálno obstrukcioj podrzsali na nyou. Szenátorje szo sz sporédoma vóprevrgli, sli szo domou szpát, ali nazáj, szo je zapovedali. Zagvúsnosztesz edna tákta právda, stera za duznoszt dene szenátorom, kakstécs dugo de li drzsa razprávlyane, esli gli vees dní tudi, esli zselejo, tam morejo bidti, tém vise vu potrejnom pripetjej ji z-orozsnov oblášztov tudi lehko nazaj pripelajo.

Csi gdekolli indri bi sze zgou dilo tákse, od toga bi guesao cejli ország. Ali v-Ameriki sze lüdjé doszta ne brigajo z orszacsok politikov, szamo aktívni politikuske szprevájajo tisztu z-paszkov i konesimár szamo ob príliku odebéranya sze gene malo poprakno prebívászto, pa te tudi nej z-svojé voulé, nego politikuske, kandidátje cukajo notri z-szílov voutajouese pörgare.

Eden baseball, football, box

fighting doszta bole briga amerikanskzo lüdszto od vszá koga prádeporácsanya.

Szenátusa preminoucesega kédna z pounoucniem gyülejsom szo zdaj zvónreldno dönök opráviale novine, ali nej pouleg porácsanya, nego z-tém pri kapesceno, ka je Senator Reed vu frakk obleceni bio navzouci i nyegove lampe szo napuny bilé z-bagov.

Tou pa rejszan spájszno videnjye more bidti. Szenátor z frakom, bejlim pruszelkom i na trdo szpejglanov szrakicov kak sze pogousztoma nagiblé prouti plüvanci. Ali pa znábidti, ka sze ne potiiljáva, nego zdalecsíne tá plüje i vmejsz sze zsverca doli cedí z-lamp po brádi na bejlo szrakico i pruszel...

Vszáki národ i lüdszta fajtta má dobre i bozns, lejpe i grde návade, za stere szo nyim drújgi národje ali nevosceni, ali pa ji dojglédajo. Zsmetno vörjemo, ka bi bio kaksikoli máli národ, steri bi na Ameriko za bage cécanya volo nevosesni bio, nego bole jo dojgléda, za szmjejno drzsi.

Cilou nerazmeto je, ka amerikanskzo národ, steri je od Europe vsze prejk vzéo, stero je odlocesnejse, cilou zse je natelko slo, ka vu doszta pripetjej komedijo rédi, natelko rad prejk jemlé europszko ceremonijo, stero popolnoma vu naszprotinoszti sztojí z-amerikanskov demokrációj, bago cécanya pa nescese povrzsti, nescese previditi, ka nega bole mrzlívoga videjnya, kak gda eden ovak prestimanya vrejden i viszko esészt szpunyávajouci eslovek vönäpnyné lica má i na lampe sze nyemi vőcedí tiszta negvüsne fárbe zsverca, ali

(Dale na 4-oj sztráni)

Zdaj szi lehko kúpite na

**LEHKO
DOLIPLACSUŠVANYE**

Gyémánt prsztanke, zláte vör, zsenzke na rokou, vöré práve elgin vöré za moske, za jejsztvino szrebrno skér, stero je vsze garanterano. Na sztejno vöré, goszli, loscece itd.

M. FINKELSTEIN
319½ E. THIRD STREET
ETHLEHEM, PA.
— Odprejto po veceráj —

FRÁSZ PÉTER
poprekno poznáni szlovenec
vász vőobszlužsi, gda príde

vu
**NOLAN-CONCILIO
ZSELEZNO BAOTO**
Trzsimo vszefelé szemen
za ogradesek, lopate, grable
i vszako skér, stera je vu
ogradeseki potrejba.

— Primejna Cejna —

Nolan-Concilio
HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.
— Telephone 3094

SZLOVENC!
Gda de vám potrejbu na po-
histvo, káhle ali kakoli pri-
hrámi, pride k Miller Bácsiji
ali pa telefonerajte na eto nu-
mero 3609 pri nyem je vsze
trno fál.

L. MILLER
723 E. 4th STREET
Bethlehem, Pa.

Michael Paláthy
827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.
Opráviam vszeféle lekte
risko delo z-garantéranyom
Primeni sze dobijo nájbouggi
globi v-poszvejte i szaksa
lekteriska náprava, stero sze
pri hrámi i biznici náca.

Szobotosna Speciálnoszt

3 falate pohistva v prebivajoucso hizso

Rédna cejna je bila -- \$198.00

Zdajsny cejna je **\$149.00**

Goodman Furniture Co.

522-24 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

(Pouleg Gosztonyi Banka)

JOHN NOVÁK SZLOVENSZKI KONTRAKTOR

Gorivzeme vszefelé zidárszko i tislarszko delo, popravek i nouve hrame delanye. Stere szi lehko tak dátne napraviti kak de sze vam vidlo. Csi seséte nouvi hram delati, ali csi popravek máte, proszite nyegovo cejno.

Zdaj sze trno fájne drva dobijo prinyem i falej kak gde koli indri.

811 Bastian St. Phone 658-R Bethlehem, Pa.

Phone 1542

Zdaj Je Vrejmen

ravno prípravno i cejne sze niszike esli zdaj zapovete

K R I Z S

delanye za vase pokojne i prinasz tou nájbougse delo lehko dobíte, ár nájmodernejse máno notri szprávleno náso delavnicu.

P. C. WEIL I SIN
222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

NOVA SVÉLJA

Szpostenyom naznányam vszém szlovenszkim zsenzskam i deklinam, ka zgotáviam vszefelé gvante i stere zsenzke i dekline sze seséjo vesti sivati i vörerati tiszte sze primeni tou lehko navesijo za trno primejno cejno. Vszáki tork i esetrék vecsér je sivatka i vörerjanya soula.

M R S . P . K L A U S Z
1171 East 4th Street, Bethlehem, Pa.

PETER KLAUSZ
1171 E. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
PRVE VRSZTE SZABOLJA

Delam gvante i vsze popravek na kaksemkoli gvanti Cejna je trno primejna.

Szlovenev podpéranye proszim.

ZA ZDRAVJE I PRIJÉTNOSZTI volo szi dajte notri poszvatí CALORIC szisztema boiler z-cevámi ali brezi cejvi. Stro vam notriposztávi:

L. N. C R O U T H A M E L
916 Main Street, Bethlehem, Pa.
Telefonerajte 2452-R, ali postno kárto poslite. Vszeféle popravek hitro i rédno opráviamo.

591
Telefonje 1032-J
2451-R

Regisztrári
Plumberje

THOS. B. BRIODY, Jr.
Plumbing & Heating

324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.

Trno sze nam dopádne ka mámo zadovolne kosztimere, tej sze nasi nájbouggi glasuvajouesi.

Nase delo i blago je popolnoma Garantérano.

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House

VREJDNOSZT	\$8,000,000
Kapitális i veesina	\$800,000

Bethlehem National Bank

THIRD AND ADAMS STREET

Odpredjto v-Szoboto od 7 do 9.

— 308 —

— Tak? No tak eszi poszlühsaj Gyuri, ár preci príde vlák, kak szem prve pravo.

— Pazo mo.

— Ali pamet nyemi je indri hodila; nemirovno je z-prszti posztoli prebérao i klop-kao.

— Kak szem dnesz na twoje píszmo v-Huszák zlatára bôto sô, naj kújpim prsztanke i z-konyenikom od poslem, szem szi niti nê miszlo to escse, ka bom szam eti hodo. Huszák je nê bio v-bôti, szamo pomocsník, te zaveesi lamp Klanincay József.

Gyuri je z-glavov klumno, ka ga pozna.

— Proszo szem dvá okrôle gladkiva prsztanka. Pita me: komi?

Dalecs do sli — odgovorim kama? V-glo-

govo. Véndar nê popôvszkoj gospodriesini?

— Bogme rávno nyé. — Lépa gospodriesina je. Poznas jo? Poznam dobro.

Gyuri je hénýao z-zoszagao sze je, gori je szkocso nazdrasztensi.

— Kaj je pravo od Veronike?

— Vesaszi bos esüo. Z-edne rēcsi je szhá-

jala ta drújga, dokecs je Klanincay prsztanke

notri povíja. Kak pozname tó gospodriesino?

Láni szem tam bio v-Glogovi. Ka szte vrajzso

mater iszkali ví v-Glogovi? Eden szrebrni stil

je dála vész zgotoviti prinasz k-ednoj sztároj

dezsdzsévnici, stero v-cérkvi drzsijo. Norci

Veroniki sze je gláva vrtéla. Previdila je, ka szo v-etakso formo zabíjali vu Krisztusa tělo ekeke..... tak szo je zabíjali. Né je doszta razmila ona z-eti rēsci: dezsdzsévnica, bancsna na nakáznica, velika vrédnoszt. Kaksa vrédnoszt? Ali tó edno je prerazmilo, ka je ona szamo skér pri ednoga szkrovnoga neduzsno-ga cíla doszégnenyi.

— Tó je vsze dobro — zacsne pomáloj tihoci predsedník znova praviti — delo je isztina zadoszta szmecseno doetiga mao, ali ta věksa szmeslinga escse po etom toga má príditi.

— Ejh, ka bi prisla? pita dvojées Gyuri.

— Niháj vsze tak, po cáska ja do pégéte gda v lák p r í d e. Predevszem z-tém mámo v-réd pridi csi rad más deklino? Sziróta Veronika je tak drgetala v-szkrítom meszti, kak zsujca. Doj je zaprla oesí, kak te na szmrt oszodjeni na vmaricsi, steri tak mísli ka ga te nede tak bolelo. Ka bode pravó?

— Tak mísli, ka jo lüjbim — odgovorí Gyuri, z-negvüsni glászom. Jáko je lépa! Nyim sze nevídí?

— Ka bi sze mi nebi, vê szem i jasz nê z-skörje. Liki tó je pítanye jeli bi jo te tudi oproszo, csi té historije od dezsdzsévnice nebi bilô? Daj mi sztanoviten odgôvor!

STRAND

(Pred etim "Diana")

BETHLEHEM, PA.

Iepou predelani Mozi

Spila vecsér od 7. i 9. vore

Márciusa 21-ga zacsétkom

Pondejlek:

"ZSITKA BRÁNITEO"

Tork:

"TA PASZT"

Szrejdo:

MARY PICKFORD

"ZATAJENO DEJTE"

Csetertek:

"BOJAZLIVI JUNAK"

Pétek:

"ZAPÜSCSENA VILICA"

Szobota:

"TE ZDRZEN"

Ku Klux Klan prouti Darrow-i

Clarence Darrow, héresen kriminaliszt je od toga tudi poznáni, ka je prijátel potézseni lüdji i négerov. Kak z-alabamszkoga Mohile várasha glázijo, te héresen fiskális je tam szpunyávao szvojo krátko vákácijs, vu sterom cajti je vees naprejdávanya drsao od rázlosnecnéfe szociáliski problémov.

Edno naprejdávanya je pred négerskimi poszlühsávei drsao i dugoványe je bilou prou ti biblie vesenye vu soláj. Pri toj príliku je nevzouesi bio Ku Klux Klan tudi i je vu zmeslini zadúso héresnoga fiskálisa naprejdávanya. Darrow je mogao pobegnoti i oblásztno obrambo szi najéti.

Alabamszki Ku Klux Klan sze je nyemi protio, csi ne povrzse vesaszi várasha, nedo garantérali nyegov zsítek.

Darrow-a naprejdávanya szo za prouti vadlúványi valon burkanye szpóznali, ali bole je mogoucse, ka sze je toga héres noga szociologusa naprejdávanya záto

